

OBJAVLJENI UGOVARANJA (MEĐUNARODNE KONSULTANATA) NOVI OD FEDERACIJE MODELNI STRANE INŽENJERA USLOVA FIDIC-A

Ažurirani su "odabrani modeli ugovora" za značajne svjetske građevinske i infrastrukturne projekte. FIDIC je objavio revidirane verzije svoje već međunarodno priznate Crvene knjige, Žute knjige i Srebrene knjige, njima zamijenivši renomirano izdanje FIDIC-ove Zbirke ugovora iz 1999. godine.

Međunarodna federacija inženjera konsultanata (poznata kao FIDIC, skraćena za Fédération Internationale Des Ingénieurs-Conseils) je na godišnjoj konferenciji korisnika održanoj u Londonu 5. i 6. decembra 2017. godine, objavila svoju dugo očekivanu 2017 FIDIC publikaciju Zbirke ugovora. FIDIC je objavio revidirano izdanje svoje međunarodno poznate "Dugine zbirke", naime Crvenu knjigu (Uslovi ugovaranja za građevinske radove), Žutu knjigu (Uslovi ugovaranja za elektro i mašinske radove) i Srebrnu knjigu (Uslovi ugovaranja za projekte ključ u ruke).

FIDIC-ovi novi modeli ugovora iz 2017. godine naslijedili su čuvenu FIDIC publikaciju Zbirke ugovora iz 1999. godine, koja je predstavljala model za mnoge značajne građevinske i infrastrukturne projekte u svijetu zahvaljujući fleksibilnoj i prilagodljivoj primjeni FIDIC modela ugovora u nekoliko različitih jurisdikcija. Kao takvi, FIDIC uslovi ugovaranja su za sada - a svakako će tako ostati i u budućnosti - "odabrani modeli ugovora" za međunarodne projekte građevinarstva i infrastrukture, posebno u istočnoj Evropi, Africi, Aziji i na Bliskom istoku.

Novoobjavljeni modeli ugovora su odgovor na dugo očekivanu modernizaciju standardnih modela ugovora i reakcija na promjenjive potrebe građevinske industrije. Pri tome, FIDIC je u pripremi navedenih priručnika usvojio najbolje prakse i međunarodne standarde, a sa ciljem da se prikažu izazovi koje donosi napredna tehnologija i sa kojima se prilikom sklapanja građevinskih ugovora strane susreću.

Korisnici novih i egzaktnijih FIDIC-ovih priručnika iz 2017. godine, koji sada sadrže 21 klauzulu Općih uslova ugovora umjesto dosadašnjih 20, biti će u prilici da se sretnu sa sveobuhvatnim izmjenama i dopunama u poređenju sa odredbama iz 1999. godine. Suštinski cilj većine promjena jeste povećanje nivoa jasnoće i sigurnosti, te smanjenje rizika neujednačenosti što na koncu dovodi do povećanja vjerovatnoće uspješnosti projekta. Konkretno, sljedeće izmjene i dopune će imati najveći utjecaj na strane u međunarodnim ugovorima o izgradnji objekata na osnovu FIDIC-ovih priručnika:

- Ranija klauzula 20 [Potraživanja, sporovi i arbitraži] podijeljena je na klauzulu 20 [Potraživanja Investitora i Izvođača] i klauzulu 21 [Sporovi i arbitraži] kako bi se napravila razlika između svakodnevnih potraživanja i sporova stranaka, te kako

bi se naglasila razlika u ugovornom pristupu. Potraživanja Investitora više nisu dio klauzule 2 jer se o njima sada govori, kao i o potraživanjima Izvođača u klauzuli 20.

- Podklauzula 3.7. [Utvrđivanja] Crvene i Žute knjige iz 2017. godine, koja zamjenjuje podklauzulu 3.5, detaljno opisuje ulogu Inženjera u postupanju sa potraživanjima strana i predstavlja step by step proceduru sa vremenskim ograničenjima;
- Podklauzula 8.3. [Program] je ažurirana dodatnim zahtjevima početnog programa, te svi izmijenjeni programi trebaju biti dostavljeni Inženjeru (u skladu sa Crvenom i Žutom knjigom iz 2017. godine) ili Investitoru (u skladu sa Srebrenom knjigom iz 2017. godine), npr. trebaju biti prikazani kritični put i bilo koje kretanje ili povezana aktivnost, ključni datumi isporuke za postrojenje i materijale, te svako odlaganje i vremenski slijed radova na otklanjanju nedostataka;
- Podklauzula 20.2. [Zahtjevi za plaćanje i / ili EOT] detaljno propisuje step by step proceduru koja se treba poštovati kada Investitor i Izvođač podnose zahtjeve u vezi vremena i/ili novca. Ako je prvobitni odgovor Inženjera (prema Crvenoj ili Žutoj knjizi iz 2017. godine) ili druge strane (prema Srebrenoj knjizi) da je Obavještenje o potraživanju zastarjelo zbog 28-dnevnog vremenskog ograničenja, ali se druga strana ne slaže sa tim, strana čije je ovo potraživanje, dužna je da uključi ove činjenice u detaljan zahtjev, te one trebaju biti uzete u obzir pri dogovoru/određivanju;
- Podklauzula 21 [Uspostava DAAB-a] predviđa postojanje stalne Komisije za sprječavanje i rješavanje sporova (DAAB). Komisija se uspostavlja na početku ugovornog perioda i postoji tokom trajanja ugovornog perioda. Procedura donošenja odluke DAAB-a i nesprovođenje iste od strane ugovarača propisana je u podklauzuli 21.4. [Donošenje Odluka DAAB-a] i pod-klauzuli 21.7. [Neispunjenje odluke DAAB-a].

Gore navedeno, međutim, odražava samo najvažnije promjene. Novi FIDIC-ovi priručnici obuhvataju dodatne opsežne promjene, kako po dužini, tako i po učinku koji proizvode. Bez obzira da li nastupaju u svojstvu Investitora, Izvođača ili Inženjera, neophodno je da sve strane budu potpuno upoznate sa izmjenama i dopunama i onime šta predmetne izmjene i dopune za njih znače.

U našim narednim obavještenjima za klijente nastojaćemo da vas obavještavamo o svim novim pitanjima koja zahtijevaju posebnu pažnju, a odnose se na pregovore o uslovima ugovara, uslove o regulisanju potraživanja i arbitražu u međunarodnim ugovorima o izgradnji i sporove u vezi sa izgradnjom.

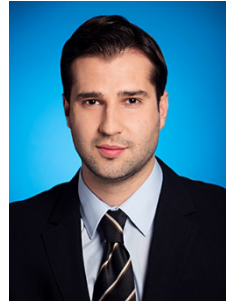
O WOLF THEISS-u

Wolf Theiss je jedna od vodećih konsultantskih firmi u srednjoj, istočnoj i jugoistočnoj Evropi. Izgradili smo reputaciju kombinirajući poznavanje lokalnih prilika i snažnu sposobnost poslovanja na međunarodnom nivou. Otvorili smo prvi ured u Beču prije gotovo 60 godina. Naš tim danas okuplja preko 340 pravnika koji imaju raznoliko iskustvo i koji rade u 13 ureda na području srednje, istočne i jugoistočne Evrope.

Ukoliko imate pitanja za nas, ne oklijevajte kontaktirati naše stručnjake:

Thomas Anderl
Partner
thomas.anderl@wolftheiss.com
T: +43 1 51510 5494

Amar Močević
Stručni saradnik
amar.mocevic@wolftheiss.com
T: +387 33 953 463

Ovaj memorandum pripremljen je u svrhu pružanja opće informacije te ne predstavlja pravni savjet.

Slijedom toga, WOLF THEISS ne prihvata nikakvu odgovornost za bilo čije djelovanje ili propuštanje, na bilo koji način, a koje je utemeljeno na informacijama sadržanim u ovom memorandumu.

Ako želite saznati više o temi ovog memorandum ili općenito o našim uslugama, molimo Vas da se obratite na gore navedene kontakte ili na:

Wolf Theiss d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne 7/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 953 444
Fax: +387 33 953 445
www.wolftheiss.com